

בשלח חט"ז שיחה ג'

גם במן היו חילוקים לפי ערך עבודת האדם, מפני שמטרת המן הוא לפעול על בני"י שגם כשיאכלו לחם מן הארץ ידעו שהלחם בא מהקב"ה. ולכן צריך להיות שייכות בין המן ללחם, ולכן גם במן הי' ענין של התחשבות בעבודת האדם. ביאור השייכות דמן לשבת.

מזה ששבת נזכר בפעם הראשונה בנוגע למן צריך לומר שיש שייכות ביניהם. וי"ל שהשייכות הוא בענין סעודת שבת, שהרי למדים הענין דג' סעודות ולחם משנה מהמן.

והנה בענין המן נאמר "למען אנסנו", שטעם ירידת המן הוא שיקיימו את המצוות התלויות בו, שלא להותיר ושלא ללקוט בשבת. והביאור: ענין המן הוא לפעול בבני"י האמונה בהקב"ה. וזהו "למען אנסנו", לראות האם בוטחים בהקב"ה לגמרי או שהם משאירים מן למחר.

והנה, לחם מן הארץ בא מהקב"ה ע"י לבוש הטבע, שלכן צריך האדם להתעסק בעשיית הלחם, משא"כ בלחם מן השמים - שאינו בא ע"י לבוש הטבע - אין נוגע עבודת האדם.

אך מ"מ גם במן ישנו חילוקים לפי"ע עבודת האדם, שהרשעים היו יוצאים ללקוט, אך לצדיקים היה המן יורד בפתח בתיהם, שזה מראה שגם במן נוגע קצת עבודת האדם. והביאור בזה: מטרת המן הוא לפעול על בני"י שגם כשיבואו לארץ ישראל, ויאכלו לחם מן הארץ ידעו שהלחם בא מהקב"ה. ולכן צריך להיות שייכות בין המן ללחם, ולכן גם במן הי' ענין של התחשבות בעבודת האדם.

ועפי"ז יובן מדוע עיקר קיום מצוות "ואכלת ושבעת וברכת" הוא בברכה הראשונה שניתקנה ע"י משה על המן, אף שאנו אוכלים לחם מן הארץ, והוא, מפני שאנו מרגישים בלחם מן הארץ שבעצם זהו לחם מן השמים.

וזהו השייכות לשבת, דכמו שבמן ישנם ג' ענינים: (א) לחם מן השמים בגילוי, (ב) אעפ"כ קשור עם עבודת האדם, (ג) פועל גם על אכילת לחם מן הארץ, כך בשבת ישנם ג' ענינים אלו: (א) ששבת עצמה היא למעלה מהטבע, "לוו עלי ואני פורע", (ב) ואעפ"כ צריך להיות שייכות ללבושי הטבע שלכן ילוה רק אם יש לו כלים למשכן, (ג) וכש"אני פורע" את צרכי שבת הרי זה פועל על האדם שירגיש שגם צרכי החול הם מהקב"ה.

והנה בשבת עצמה לא ירד המן, כי ענין המן כשהוא במקורו – בשבת - הוא למעלה משייכות למקבל.
וכ"ה בשבת, שזה שצריך משכון כדי ללות הוא רק קודם השבת, אך בשבת עצמה הנה "כל מלאכתו
עשויה".